

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	27 maart 2025
Voorstelnummer	D833581
Datum raadsvoorstel	23 januari 2025
Portefeuillehouder(s)	Marco Wieseahn
Commissie	Algemene raadscomissie
Datum commissie	13 maart 2025
Soort agendering	Besluitvorming
Agendapunt	
Team	RO - Beleid en Vastgoed
Opsteller	Isabel Gerritsen
Datum B&W besluit	4 februari 2025
Bijlagen:	3

Onderwerp : **De Startnotitie Programma Strand vast te stellen**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De startnotitie Programma Strand vast te stellen.

Geheimhouding

Geheimhouding ☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

In 2024 werd het strandbeleid geëvalueerd om te kijken in hoeverre dit beleid nog actueel is en te onderzoeken wat er werkt en wat niet. De uitkomsten van deze evaluatie, die als bijlage bij dit voorstel zijn toegevoegd, worden gebruikt als basis voor een nieuw strandbeleid. De voor u liggende startnotitie geeft het proces weer voor het opstellen van een nieuw, integraal "Omgevingsprogramma Strand". Het vernieuwen van dit beleid is een doelstelling die voortkomt uit de programmabegroting 2025-2028.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Wet en regelgeving:

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- Algemene Plaatselijke Verordening
- Omgevingswet:
 - o Omgevingsplan Gemeente Bergen NH (Gemeente)
 - o Omgevingsverordening NH2022 (Provincie)
 - o Waterschapsverordening HHNK (Waterschap)
- Wet Natuurbescherming
- Waterwet
- Wet op de strandvonderij
- Visserijwet 1963

Lokaal beleid en bestuurlijke doelen:

De Programmabegroting 2025-2028 vermeldt dat het strandbeleid wordt vernieuwd voor een helder toekomstperspectief. De Omgevingsvisie Bergen NH (2023) dient hierbij als het overkoepelende kader, waarin de strategische richting en de ambities voor de lange termijn zijn vastgelegd. Daarnaast zijn er verschillende beleidsstukken die het Programma Strand raken. Deze documenten moeten elkaar ondersteunen en niet tegenwerken, zoals de Regionale Toeristische Visie, het Mobiliteitsplan, de Uitvoerings- en handhavingsstrategie, de Algemene Plaatselijke Verordening en de Economische Visie Bergen. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met beleidsstukken die nog in ontwikkeling zijn, zoals het uitvoeringsplan van de Regionale Toeristische Visie en de actualisatie van de Horecanota, die eind 2025 aan de raad wordt gepresenteerd.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

In voorliggende startnotitie wordt een proces voorgesteld voor het opstellen van een nieuw, integraal "Omgevingsprogramma Strand". Het vaststellen van een omgevingsprogramma als onderlegger voor het omgevingsplan is een collegebevoegdheid. Omdat we voor het omgevingsprogramma strand de kaders missen, hebben we een startnotitie gemaakt om op deze manier uw raad vanaf het begin mee te nemen. Hiermee voorzien wij in uw wensen uit het raadsbrede akkoord. Op deze manier is uw raad betrokken bij het proces en kan uw raad zijn kaderstellende rol tijdig naleven.

Waarom het strandbeleid vernieuwen?

Ruim vijftien jaar na het vaststellen van het huidige strandbeleid, zijn er verschillende ontwikkelingen die niet meer passen binnen dit beleid. Verouderd beleid kan ontwikkelingen afremmen en onzekerheid creëren. Het actualiseren van het beleid maakt het mogelijk om beter in te spelen op veranderingen en de behoeften van stakeholders. In 2024 werd een evaluatie uitgevoerd om sterke- en verbeterpunten te identificeren, die als basis dienen voor richtlijnen in het nieuwe programma. Deze evaluatie is toegevoegd aan de bijlagen.

Het doel van een nieuw Omgevingsprogramma Strand

Het doel van het Omgevingsprogramma Strand is om een uitnodigende strandbeleving te bieden door in te spelen op ontwikkelingen en beter tegemoet te komen aan de behoeften en verwachtingen van bezoekers, inwoners en stakeholders. Hierbij wordt ernaar gestreefd om een nieuw (of hersteld) evenwicht tussen economie, recreatie, kustveiligheid en natuur te definiëren. Voor het Programma Strand worden de waarden en visie voor de stranden van de gemeente Bergen, zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie, gehanteerd.

Wat is een omgevingsprogramma?

Het omgevingsprogramma is een nieuw beleidsinstrument onder de Omgevingswet. In een omgevingsprogramma wordt uitgewerkt hoe een strategisch beleidsdoel uit de omgevingsvisie bereikt kan worden. Een programma is zelfbindend voor het bestuursorgaan dat het vaststelt. Binnen een gemeente is dat ons college, tenzij uw raad moet worden betrokken vanwege het budgetrecht van de raad.

Waarom een omgevingsprogramma voor het strand?

In de Omgevingsvisie Bergen zijn meerdere speerpunten opgenomen voor het strand. In het omgevingsprogramma worden relevante onderwerpen verder verdiept en vindt een integrale afweging plaats. Met het opstellen van nieuw beleid houdt de gemeente de regie op het strand, voor zover dat binnen haar bevoegdheid ligt. Eind 2027/Begin 2028 start de actualisatie van het omgevingsplan van het strand en de kustdorpen. Het omgevingsprogramma biedt de mogelijkheid om in de voorbereiding hiervoor relevant beleid op te stellen en bijbehorende regels aan te reiken voor opname in het omgevingsplan

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Het voor u liggende proces is integraal afgewogen, meerdere keren voorgelegd binnen de organisatie en vergelijkbaar met andere kustgemeenten. De afwegingen die zijn gemaakt tijdens het tot stand komen van dit proces hadden te maken met het betrekken van uw raad. Zo is het vaststellen van deze startnotitie in het kader van de omgevingswet een collegebevoegdheid. Toch wordt deze voorgelegd aan uw raad om te voorzien in het raadsbrede akkoord. Op deze manier is uw raad betrokken bij het proces en kan uw raad zijn controlerende en kaderstellende rol vanaf de start van het proces invulling geven.

Ook het vaststellen van het uiteindelijke omgevingsprogramma strand is een collegebevoegdheid, tenzij de raad moet worden betrokken vanwege het budgetrecht van de raad. Ook hierbij geldt dat deze wordt voorgelegd aan uw raad om tevens te voorzien in het raadsbrede akkoord.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Uit de evaluatie van 2024 blijkt dat elk strand van de gemeente Bergen een eigen karakter heeft. Dit maakt het harmoniseren van beleid over alle stranden van Bergen al een uitdaging en mogelijk ook niet wenselijk. Om het beleid dan over meerdere gemeenten te harmoniseren wordt een extra opgave. Aangezien er voor Castricum ook nog geen specifieke politieke wens was om het strandbeleid te vernieuwen is ervoor gekozen alleen het beleid van de gemeente Bergen te herzien.

RISICO'S

Gedurende het beleidsvormingsproces kunnen de volgende risico's mogelijk tot vertraging of bijstelling van het project leiden.

Tijd

Er kunnen zich (met name) bij de interne organisatie problemen voordoen met beschikbaarheid van mensen en kennis organisatie als externe partners door bijvoorbeeld ziekte, functie-wisselingen of invulling van vacatures. Externe input wordt gevraagd van juni tot september, wat samenvalt met het drukke strandseizoen. Veel stakeholders zijn dan druk met hun bedrijfsvoering.

Maatregel: Tijdige bespreking met de verantwoordelijke wethouder over stagnatie en mogelijke oplossingen. Goede communicatie naar buiten wanneer input gewenst is.

Financiën:

Extra kosten voor toeristische analyses kunnen buiten het budget vallen. Daarnaast kunnen bezuinigingen effect hebben op de uitvoering.

Maatregel: Op zoek gaan naar zoveel mogelijk al bestaande data.

Politieke gevoeligheid:

Veel stakeholders hebben uiteenlopende en tegenstrijdige belangen, wat kan leiden tot moeilijke keuzes.

Maatregel: Aanhouden van het participatieplan, fact-based gesprekken bij gevoeligheden, en zorgvuldige onderbouwing van keuzes.

Delen van informatie:

Onvoldoende communicatie met stakeholders en gemeenteraad kan leiden tot teveel negatieve reacties op de aanpak.

Maatregel: Regelmatige rapportages over voortgang en keuzes aan uw raad (BOB-methodiek).

FINANCIËN

Er is €50.000,- begroot voor het actualiseren van het strandbeleid. Het schrijfwerk wordt voornamelijk door de ambtelijke organisatie uitgevoerd, met ondersteuning van een ervaren inhuurkracht als sparringpartner en expert. Deze helpt bij de hoofdlijnen en interactieve onderdelen, waaronder het voorbereiden van presentaties en begeleiden van bijeenkomsten. Daarnaast kan een extern bureau assisteren bij data verzamelen, onderzoek naar trends in recreatie en toerisme, en de vormgeving van de strandnota.

DUURZAAMHEID

In de evaluatie kwamen duurzaamheidsaspecten naar voren die besproken worden tijdens het tot stand komen van het Programma Strand.

PARTICIPATIE

Op 26 september 2024 heeft in overleg met gebiedsregisseurs en communicatie een participatieloket plaatsgevonden voor het evalueren van het strandbeleid. De inwoners, bezoekers en stakeholders zijn betrokken via interviews, enquêtes en een stakeholdersbijeenkomst. Dit participatieproces werd doorgelopen en bewaakt door Bureau Voor Ruimte en Vrije Tijd.

Voor het tot stand komen van het Programma Strand vindt ook participatie plaats. Hoe dit wordt aangepakt is afhankelijk van de onderwerpen die besproken gaan worden. In afstemming met de gebiedsregisseurs en communicatie is afgesproken dat er pas een volledig participatieplan opgesteld kan worden wanneer de te bespreken onderwerpen concreter zijn. Het participatieplan wordt daarom tezamen met de uitgave van de analyse en uitgangspunten op 8 april 2025 vrijgegeven door ons college.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

17-01-2025:	Aanlevering evaluatie van Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd
29-01-2025:	Deadline indienen startnotitie
04-02-2025:	College geeft definitieve startnotitie vrij voor besluitvorming raad
11-02-2025:	Agendacommissie
06-03-2025:	Raadsinformatieavond: presenteren evaluatie en startnotitie
13-03-2025:	Algemene Raadscommissie om oordeel te geven over de startnotitie
27-03-2025:	Raad voor vaststellen startnotitie
Feb-Apr 2025:	Start met de analyse op basis van beleidskaders en evaluatie en opstellen uitgangspunten per thema en participatieplan
08-04-2025:	College geeft analyse, uitgangspunten en participatieplan vrij voor oordeel
15-04-2025:	Agendacommissie
08-05-2025:	Raadsinformatieavond: presenteren analyse, uitgangspunten en wijze van participatie. Stakeholders kunnen inspreken
15-05-2025:	Algemene Raadscommissie om van gedachte te wisselen en oordeel te geven via mentimeter.
Jun-Sep 2025:	Verdiepen, wegen en toetsen onderdelen strandbeleid met stakeholders en uitwerken concept strandbeleid op basis van opgehaalde input.
07-10-2025:	College geeft opgehaalde input vrij in eerste conceptrapport. Ter inzagelegging van 6 weken tot en met 18 november 2025.
03-12-2025:	College geeft reactie op inspraak vrij aan de raad. Deze datum is wel afhankelijk van de hoeveelheid reacties. Hierna volgen een raadscommissie en daarna raadsbesluit begin 2026 voor het vaststellen Programma Strand.

BIJLAGEN

- Startnotitie Programma Strand
- Evaluatie strandbeleid gemeente Bergen
- Bijlagerapport evaluatie strandbeleid gemeente Bergen

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

A.J. (Aletta) Barink
interim secretaris

M.J.P. (Marjan) van Kampen- Nouwen
waarnemend burgemeester